NOVINKY.CZ

1. Americká zpěvačka a skladatelka Judith Berksonová: Zpěvy kantorů se vytrácejí

28.06.2022 novinky.cz - Alex Švamberk
Odkaz na originál

Klíčová slova: Dny (3); nové (3); opery (3); Ostrava (3)

Šesté Dny nové opery Ostrava, které se konají od 25. do 30. června, nabídnou několik výjimečných zážitků, mezi nimiž bude uvedení oper Petra Kotíka Many Many Women a Prometeo italského skladatele Luigiho Nona. Mezi několika světovými premiérami bude 28. června i jednoaktová opera Partial Memories, kterou napsala americká zpěvačka a skladatelka Judith Berksonová na objednávku festivalu.

Co je tématem vašeho díla?
Partial Memories jsou o tom, jak si pamatujeme lidi a události z historie. Často známe jen kousky příběhu, fragmenty, někdy víc a někdy méně. V díle se odkazuji na umělkyně a skladatelky, které byly přehlížené nebo historicky zapomenuté.
Slovo partial, částečný, má také svůj význam v akustice. Označuje alikvótní tóny. Každý tón, který slyšíme, je ve skutečnosti složen z vyšších a vyšších alikvót. Některé z nich nejsou sladěné podle západních systémů. Jsou mikrotonální a já to vnesla i do skladby.
Jak důležitá je pro vás židovská tradice, když jste v opeře použila úryvky z talmudu?
Židovská liturgická tradice, zejména zpěvy kantorů, synagogálních zpěváků nebo předčítačů jsou pro mne důležité. Můj otec byl kantor. Když jsem vyrůstala, poslouchala jsem ho a také zpívala. Ale důležitější je, že se zpěvy kantorů vytrácejí.
Jedním z důvodů je, že se v Americe změnil hudební vkus a nyní je v synagogách slyšet více současných popových a folkových vlivů. Je to docela virtuózní a složité, ale pomáhá to ponořit se do židovské aškenázské kultury, ze které pocházejí.
Evropská židovská komunita, která tuto hudbu podporovala, naneštěstí po holokaustu z větší části zmizela.
Zajímá vás i klezmer?
Ano, miluji klezmer. Hrála jsem v řadě kapel, které se mu věnovaly, třeba s Frankem Londonem a Michaelem Winogradovem. Sama hraju na akordeon.
Jaké bylo spolupracovat na nahrávce Havrana a Žalmu 92 Franze Schuberta se smyčcovým Kronos Quartetem?
To byl sen. Nahrála jsem Havrana na své první album a David Harrington z Kronos Quarertu chtěl mít společnou verzi, tak jsme ji udělali.
O Schubertově Žalmu 92, který složil v roce 1828, v roce své smrti, jsem nevěděla. David byl první, kdo mi řekl o díle, jež napsal Franz Schubert pro vídeňského kantora Salomona Sulzera v hebrejštině.
Je to krásné a velmi schubertovské dílo. Původně je pro baryton a sbor a já ho zaranžovala pro Kronos Quartet a sebe. David také řekl, abych zpívala více jako kantor, ne nutně jako klasický zpěvák, což bylo skvělé.
Co pro vás znamená Franz Schubert?
Schubert mě provází celý život. Jeho hudba je mysteriózní a jasná, je to poklad. Jeho písně mi pomohly projít dobami, kdy jsem o sobě pochybovala, byla jsem zmatená a depresivní. Ráda jeho písně zařazuji do svých vystoupení, protože je na něm něco současného a věčného.

Judith Berksonová tvrdí, že ji hudba Franze Schuberta provází celý život. Foto: archiv Dny nové opery Ostrava Judith Berksonová tvrdí, že ji hudba Franze Schuberta provází celý život. Foto: archiv Dny nové opery Ostrava

URL| https://www.novinky.cz/kultura/clanek/americka-zpevacka-a-skladatelka-judith-berksonova-zpevy-kantoru-se-vytraceji-40401452

« zpět na začátek

© NEWTON Media, a. s., tel.: +420 225 540 801-2, www.anopress.cz, obchod@anopress.cz